

W jakim świecie warto żyć? Po co w ogóle żyć? Co jest w życiu najważniejsze? Takie pytania najczęściej zadają sobie młodzi ludzie, a dorośli mają kłopoty z udzieleniem na nie odpowiedzi. Świat wartości dzieci i młodzieży kształtują przede wszystkim rodzina, szkoła i środowisko. Obserwacja szkolnej i pozaszkolnej rzeczywistości wskazuje na kryzys wartości. Nasilające się problemy wychowawcze przerastają często wyobrażenia teoretyków i możliwości praktyków. Pamiętajmy, że prezentowane przez nas dorosłych postawy i wyznawane wartości są źródłem, z którego nieustannie czerpią nasi uczniowie.

Scenariusz zajęć "Świat ludzkich wartości"

I CELE:

- Znaczenie wartości w życiu człowieka.
- Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne życie.
- Postrzeganie wartości jako drogowskazów w życiu.

Metody:

- praca w grupach
- łańcuch skojarzeń
- dyskusja
- mini wykład

Formy pracy

- indywidualna
- zbiorowa
- grupowa

Środki dydaktyczne:

duże arkusze papieru flamastry, szablon koła, małe karteczki, zdjęcie złotej rybki, Słownik języka polskiego, słoiki, kamienie, piasek, woda.

II PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Wprowadzenie

1. Powitanie uczniów, wprowadzenie do tematu zajęć.

Nauczyciel kładzie na stoliku złotą rybkę. Rozdaje uczniom po jednej kartce i prosi, aby napisali życzenie do złotej rybki. Zaznacza, że rybka spełnia tylko jedno życzenie. Uczniowie przedstawiają swoje życzenia, a następnie dzielą je w grupy materialne i niematerialne związane z rodziną, zdrowiem, karierą, pracą. Nauczyciel nawiązuje do tematu lekcji porównując ich życzenia do wartości w życiu każdego człowieka.

2. Mini wykład – krótka pogadanka na temat wartości i ich znaczenia w życiu człowieka wyjaśnienie pojęcia „wartość”.

Według Małego słownika języka polskiego:

WARTOŚĆ:

1. to, ile coś jest warte, cecha przedmiotu, materiału,
2. znaczenie, ważność,

3. przedmioty zjawiska itp. mające duże znaczenie.

Według Encyklopedii Popularnej PWN:

WARTOŚĆ podstawowa kategoria aksjologiczna oznaczająca wszystko to, co cenne i godne pożądania, co stanowi cel dążeń ludzkich. Uznane wartości stanowią podstawę ocen, norm i wzorów kulturowych.

Według Wikipedia – wolna encyklopedia:

Wartości w rozumieniu kulturowym to powszechnie pożądane w społeczeństwie przedmioty o symbolicznym charakterze oraz powszechnie akceptowane sądy. Wartością może być dowolna rzecz, idea lub instytucja, której jednostka przypisuje ważną rolę w życiu, a dążenie do jej osiągnięcia traktowane jest jako konieczność ze względu na zaspakajanie potrzeb jednostki. Badaniem wartości zajmuje się aksjologia.

Rodzaje wartości:

- wartości allocentryczne – ułożone na zewnątrz ja,
- wartości socjometryczne – bezpieczeństwo narodowe, ochrona środowiska,
- wartości interpersonalne – bezpieczeństwo rodziny, lojalność,
- wartości egocentryczne związane z dobrem Ja
- wartości intelektualne – ciekawość, mądrość, prawda,
- wartości emocjonalne – empatia, miłość
- wartości estetyczne – piękno, sztuka
- wartości prestiżowe – status społeczny, autorytet
- wartości prestiżowe – status społeczny, autorytet
- wartości perfekcjonistyczne – kreatywność, ambicje
- wartości zachowawcze – zdrowie, życie
- wartości hedonistyczne radość życia, ryzyko
- wartości materialne – dobrobyt, stabilizacja finansowa

Rozwinięcie

1. Uczniowie dostają po kilka karteczek, zapisują najbardziej cenione wartości. Nauczyciel umieszcza na środku żółte koło, uczniowie układają wokół niego karteczki ze swoimi wartościami. Te same wartości układane są na jednym promieniu, powstaje w ten sposób słońce. Im więcej wartości się powtarza tym promienie dłuższe. Słońce pokazuje, które wartości są najbardziej cenione przez uczniów
2. Praca w grupach. Dzielimy uczniów na grupy. Każda grupa losuje kartkę z jedną wartością. Prosimy, aby zastanowili się przez chwilę nad tym dlaczego to jest takie ważne w życiu i spróbowali to uzasadnić. Uczniowie zastanawiają się także jak powinno wyglądać zachowanie osoby, dla której wybrana przez grupę wartość jest najważniejsza. Odpowiedzi zapisują na arkuszach papieru. Przedstawiciele grup prezentują wyniki pracy.
3. Podsumowanie pracy grup, wyciągnięcie wniosków.

Zakończenie

1. „Łańcuch skojarzeń”. Uczniowie poszukują odpowiedzi na pytanie: *Co by było, gdyby wszyscy ludzie kierowali się w życiu wartościami?* Nauczyciel wypisuje propozycje uczniów na tablicy.
2. Podsumowanie zajęć z wykorzystaniem historii „*Słoił życia*”.

„Słoik życia”

Szanowany profesor filozofii stanął przed swoją klasą. Na stole przed nim znajdował się duży, pusty, szklany słoik i kilka innych przedmiotów.

Kiedy zajęcia się zaczęły, profesor bez słów zaczął napełniać słoik kamieniami w rozmiarze pięści. Następnie zapytał studentów: Czy słoik jest pełny? Oni odpowiedzieli: Tak, ponieważ nie było miejsca na ani jeden kamień. Więc profesor podniósł miskę z kamyczkami i wsypał je do słoja. Kamyczki wtoczyły się w przestrzenie pomiędzy kamieniami. On zapytał ponownie czy słoik jest pełny. Ponownie studenci odpowiedzieli, że tak. Następnie profesor podniósł miskę z piaskiem i wsypał go do słoja. Oczywiście piasek wypełnił całą resztę miejsca. Więc kiedy profesor zapytał studentów jeszcze raz czy słoik jest pełny, oni zgodzili się, że tak. Wtedy profesor wyciągnął wodę spod stołu i wlał jej zawartość do słoja, wypełniając miejsce pomiędzy ziarenkami piasku.

Studenci siedzieli cicho, zastanawiając się co to wszystko znaczy.

Ten słoik reprezentuje Wasze życie - powiedział profesor. Kamienie to WAŻNE rzeczy: wasza rodzina, wiara, zdrowie, najbliżsi przyjaciele, ulubione hobby. Gdyby wszystko inne nie istniało, a tylko one pozostały, wasze życie nadal byłoby pełne. Kamyczki to inne rzeczy które się liczą: wasz dom, szkoła, komputer. Piasek to cała reszta.

Wyobraźcie sobie co stałoby się, gdybym wsypał piasek do słoja najpierw - kontynuował. Nie byłoby miejsca na kamyczki ani kamienie. To samo dotyczy Waszego Życia. Nie spędzajcie zbyt dużo czasu, ani nie marnujcie zbyt dużo energii na małe rzeczy, bo nigdy nie będziecie mieć miejsca na duże. Więc, koncentrujcie się na tym, co jest istotne dla waszego szczęścia: porozmawiajcie z rodzicami, róbcie regularne badania, zatańczcie z sympatią, zagrajcie w szachy.

Ustalcie swoje priorytety. Zajmijcie się kamieniami najpierw, rzeczami, które liczą się najbardziej. Reszta to tylko kamyczki i piasek.

Opracowanie :
nauczyciel-wychowawca Emilia Klimek